

В. Кухар, академік НАН України, директор Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАНУ:

«...Ми справді вже понад десять років видаємо дипломи кандидата й доктора наук після захистів дисертаційних робіт, проведених у нашому інституті. Диплом видається двома мовами – українською та англійською. Учена рада інституту складається з висококваліфікованих фахівців, тому здатна дати оцінку роботі, винесеній на захист, і відповідає за якість підготовки спеціаліста, якому ми видаємо свій диплом. Маю сказати, що, хоч наш диплом (ми видаємо його відразу після захисту дисертації, тобто перш ніж спеціаліст, котрий захистився у нас, отримає відповідний диплом державного зразка) і не має прив'язки до системи оплати праці наукового співробітника та посадових привілеїв, у нього є інша перевага – він відчиняє двері в закордонні наукові центри й лабораторії.

Ніхто не зможе дати більш кваліфіковану оцінку дисертаційній роботі, ніж спеціалізовані вчені ради, які є в провідних університетах і наукових установах. Коли 1992 р. в Україні створювалася Вища атестаційна комісія, я працював у президії Академії наук і відповідав, у тому числі, за підготовку кадрів вищої кваліфікації, тобто, можна сказати, стояв біля витоків нового ВАКу. І ми ставили завдання створити експертні ради, покликані насамперед контролювати ради із захистів при ВНЗ і наукових установах. У ВАК, звісно, були свої вади, однак із його ліквідацією і передачею функцій з атестації кадрів департаментові МОН система контролю перетворилася на контроль за персоналіями, коли оцінка наукових якостей стала другорядною справою.

Вважаю, що система атестації кадрів, яка діє на Заході, більш виправдана. Тим більше вона пройшла випробування часом. Право присуджувати вчені ступені потрібно віддати провідним університетам і науковим установам. Для початку хоча б окремим. І подивитися, як справа піде. А то виходить якийсь парадокс: ВНЗ, який готує магістра і видає йому диплом, ми довіряємо, а в питанні присудження вчених ступенів у довірі відмовляємо. У нас створена не виправдано принизлива система контролю, якою дуже незадоволені наукове середовище й суспільство. Найголовніше – вона не сприяє ні підвищенню авторитету й відповідальності безпосередньо вчених рад, які присуджують ступені, ні якості підготовки фахівців»
(В. Кухар: Ми справді вже понад 10 років видаємо дипломи кандидата і доктора наук після захистів дисертаційних робіт, проведених у нашому інституті // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (<http://www.dknii.gov.ua>). – 2013. – 19.08; Суржик Л. Наука в ручному режимі // Дзеркало тижня. Україна (http://gazeta.dt.ua/science/nauka-v-ruchnomu-rezhimi-_html). – 2013. – 16–23.08).